

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

2005/0000(INI)

26.6.2006

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών
Υποθέσεων

σχετικά με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων -μια ολοκληρωμένη
προσέγγιση και προτάσεις για σχέδιο δράσης
(2006/2078(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Jean Lambert

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. χαιρετίζει την βασιζόμενη στα ανθρώπινα δικαιώματα διάσταση της ολοκληρωμένης προσέγγισης και του σχεδίου δράσης και αναγνωρίζει ότι απαιτείται να δοθεί έμφαση στην καταναγκαστική εργασία ή στην αναγκαστική παροχή υπηρεσιών, στη δουλειά και στα φαινόμενα τύπου δουλείας που οφείλονται στην εμπορία ανθρώπων, πράγμα που απαιτεί να καταπολεμηθεί με κάθε νόμιμο μέσο το σοβαρό αυτό έγκλημα· επισημαίνει ότι η προσέγγιση αυτή καθιστά αναγκαίο να εξασφαλιστεί ότι τα άτομα που διακινούνται παράνομα θα αντιμετωπίζονται ως θύματα και ότι θα τους παρέχεται η απαραίτητη πληροφόρηση, συμβουλευτική στήριξη, κοινωνική υποστήριξη, η δυνατότητα δικαστικής αρωγής καθώς και στήριξη της εκπαιδευτικής και εργασιακής τους ένταξης· υπογραμμίζει, επιπλέον, τη σπουδαιότητα μιας προσέγγισης των ανωτέρω φαινομένων με επίκεντρο τους νέους και τα παιδιά·
2. θεωρεί ότι, εκτός από την προσέγγιση του τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η εμπορία ανθρώπων απαιτεί και μια προσέγγιση κατά των διακρίσεων και, συνεπώς, θεωρεί ζωτικής σημασίας τις αναφορές στην ισότητα και τη μη δημιουργία διακρίσεων που υπάρχουν στο πέμπτο μέρος της ανακοίνωσης της Επιτροπής·
3. αναγνωρίζει ότι η έλλειψη βιώσιμης οικονομικής και κοινωνικής προοπτικής, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και ο εφιάλτης μιας διαρκώς επεκτεινόμενης φτώχειας σε ορισμένες χώρες προέλευσης καθώς και το επίπεδο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης που υπάρχει στην Ευρώπη συμβάλλουν στη δημιουργία κλίματος που επιτρέπει στις εγκληματικές οργανώσεις να επωφελούνται από την εμπορία ανθρώπων·
4. επισημαίνει ότι την κατάσταση αυτή την οποία, επίσης, ενθαρρύνουν οι «γκρίζες ζώνες» στις αγορές εργασίας των κρατών μελών οι οποίες συμβάλλουν στην καλλιέργεια κλίματος ανοχής για τις καθημερινές παραβιάσεις, δημιουργώντας, κατά συνέπεια, γόνιμο έδαφος για κάθε είδους εκμετάλλευση· θεωρεί, συνεπώς, ότι η αποτελεσματική και συστηματική εφαρμογή της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας σε κάθε κράτος μέλος μπορεί να λειτουργήσει αποτρεπτικά για τις εγκληματικές οργανώσεις που μετέχουν στην εμπορία ανθρώπων·
5. θεωρεί ότι η ζήτηση για χαμηλά αμειβόμενους, παράνομους και υπάκουους εργαζόμενους στην ΕΕ συμβάλλει στην παράνομη εμπορία ανθρώπων· πιστεύει ότι η ύπαρξη τέτοιου εργατικού δυναμικού μπορεί να μειώσει το κόστος με αντίτιμο όμως την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ότι υπονομεύει τους κανόνες εργασίας, τα μέτρα υγείας και ασφάλειας, τις δίκαιες αμοιβές και τα τοπικά ή κρατικά οικονομικά έσοδα λόγω της μη πληρωμής φόρων και κοινωνικών εισφορών·
6. θεωρεί ότι τα κράτη μέλη που δεν το έχουν πράξει ακόμη θα πρέπει να υπογράψουν και να συμμορφώνονται με τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται το Πρωτόκολλο των ΗΕ για την Εμπορία Ανθρώπων, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων, η Σύμβαση του ΟΗΕ κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος, η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του

Παιδιού, η Σύμβαση του ΟΗΕ για την Προστασία των Δικαιωμάτων όλων των Διακινούμενων Εργαζομένων και των Οικογενειών τους, οι συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, και βασικά πρότυπα εργασίας, συγκεκριμένα η σύμβαση υπ' αριθμόν 29 σχετικά με την καταναγκαστική εργασία, η υπ' αριθμόν 182 σχετικά με την απαγόρευση και ανάληψη άμεσης δράσης για την εξάλειψη των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας, και όσες συμβάσεις σχετίζονται με την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, την επιθεώρηση εργασίας και τα γραφεία ευρέσεως εργασίας·

7. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν στο εσωτερικό τους δίκαιο όσο το δυνατόν πιο σύντομα την οδηγία 2004/81/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργειας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές¹.
8. θεωρεί ότι η καλή εταιρική πρακτική, η οποία περιλαμβάνει απαιτήσεις προς τους υπεργολάβους να πληρούν τις συμβατικές και νομικές τους υποχρεώσεις (τήρηση της αλυσίδας εφοδιασμού), διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη μείωση της ζήτησης και ότι ο ρόλος που διαδραματίζουν οι εταιρείες, καθώς και άλλοι κοινωνικοί παράγοντες, είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της εφαρμογής όλης της ισχύουσας εργατικής και κοινωνικής νομοθεσίας και συγκεκριμένα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι λαμβάνουν τα οφέλη που δικαιούνται δια νόμου· χαιρετίζει τη Διακήρυξη των Αθηνών, ο στόχος της οποίας είναι να μην ανέχονται οι εταιρίες την καταναγκαστική εργασία·
9. υποστηρίζει την άποψη ότι, στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι μια εταιρεία κάνει χρήση φθηνής εργατικής δύναμης, εκμεταλλεζόμενη το εμπόριο ανθρώπων, θα πρέπει να προβλέπονται αυστηρότατες κυρώσεις κατά των εν λόγω εργοδοτών, ιδίως δε όταν προκύπτει δόλος από την πλευρά της επιχείρησης·
10. ζητεί από την ΕΕ να χρησιμοποιήσει υφιστάμενους και μελλοντικούς πόρους, προκειμένου να επιληφθεί της πληθώρας των θεμάτων που περιβάλλουν την εμπορία ανθρώπων· θεωρεί, εν προκειμένω, ότι το μελλοντικό Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων θα πρέπει να αντιμετωπίσει το θέμα της εμπορίας ανθρώπων ως προτεραιότητα, δεδομένου του μεγάλου αριθμού γυναικών που αποτελούν θύματα εμπορίας, η οποία συχνά οδηγεί στη σεξουαλική εκμετάλλευση·
11. θεωρεί ότι οι εργοδότες, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι τοπικές αρχές, οι μεμονωμένοι πολίτες και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αποκάλυψη και υποστήριξη των θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων και ότι η καλύτερη πρακτική θα πρέπει να διαδοθεί μέσω κατάλληλου δικτύου με τον ευρύτερο δυνατό τρόπο· θεωρεί επίσης ότι οι επιρρεπείς στην εκμετάλλευση τομείς εργασίας θα πρέπει να υπόκεινται σε παρακολούθηση από τους αρμόδιους για την απασχόληση οργανισμούς σε συνεργασία με άλλους φορείς και κοινωνικούς παράγοντες·
12. αναγνωρίζει την ανάγκη προληπτικών μέτρων στις χώρες προέλευσης των θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας· θεωρεί, εν προκειμένω, ότι είναι σημαντική η σθεναρή ενίσχυση μη κυβερνητικών οργανώσεων οι οποίες εργάζονται για την υποστήριξη των θυμάτων·

---

¹ EE L 261 της 6.8.2004, σελ. 19.

θεωρεί ότι οι πρεσβείες των ενδιαφερόμενων κρατών μελών και τρίτων ενδιαφερομένων χωρών θα πρέπει να συμμετάσχουν στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ξεκινήσουν εκστρατεία πρόληψης με στόχο τα δυνητικά θύματα εμπορίας, ενημερώνοντάς τα για τους κινδύνους και τις ενδεχόμενες απειλές και παρέχοντάς τους πληροφόρηση σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και για το πού μπορούν να λάβουν βοήθεια σε χώρες προορισμού·

13. θεωρεί ότι η υποστήριξη των θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στις ειδικές ανάγκες τους, δεδομένου ότι τα θύματα της εμπορίας ανθρώπων δεν αποτελούν ομοιογενή ομάδα· επισημαίνει, εν προκειμένω, ότι η ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα των παιδιών, των αυτοχθόνων και των ομάδων μειονοτήτων είναι ιδιαίτερα συναφή, δεδομένου ότι πολλά θύματα ή δυνητικά θύματα εμπορίας ανθρώπων είναι γυναίκες, παιδιά και άτομα ανήκοντα σε εθνικές ή μειονοτικές ομάδες που μπορεί να αποτελούν αντικείμενο διακρίσεων στον τόπο καταγωγής τους·
14. θεωρεί ότι οι μηχανισμοί επιθεώρησης και επιβολής που σχετίζονται με την εργατική νομοθεσία πρέπει να ενισχυθούν σε όλα τα κράτη μέλη· θεωρεί επίσης ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την ύπαρξη του απαραίτητου νομικού πλαισίου καθώς και των σχετικών μηχανισμών, εκπαίδευσης και επαρκών τεχνικών πόρων για να εκπληρώνουν τις νομικές τους υποχρεώσεις χορηγώντας αρμοδιότητες στους αξιωματούχους των σωμάτων επιθεώρησης και παρέχοντάς τους πληροφόρηση και κατάρτιση ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν τα θύματα της εμπορίας ανθρώπων των οποίων η εργασία υφίσταται εκμετάλλευση· θεωρεί ότι η δημιουργία ενός δικτύου επιθεωρητών, το οποίο να σχετίζεται με την εργασία, θα μπορούσε να υπηρετήσει ένα χρήσιμο σκοπό κατά την ανταλλαγή της καλύτερης πρακτικής·
15. αναγνωρίζει ότι η εκμετάλλευση αυτών των εργαζομένων ενδεχομένως να μην είναι άμεσα εμφανής, αλλά μπορεί να υφίσταται υπό τη μορφή της μείωσης των αποδοχών που λαμβάνονται λόγω ψευδών κρατήσεων, ή χρημάτων τα οποία φαίνεται να παρακρατούνται για φορολογικούς λόγους ενώ στην πραγματικότητα τα λαμβάνει ο αντιπρόσωπος ή ο εργοδότης· επισημαίνει ότι οι αρμόδιες αρχές πρέπει να επαγρυπνούν για τέτοια ενδεχόμενα και ότι πρέπει να δημιουργηθεί η κατάλληλη υποστήριξη, όπως οι γραμμές βοήθειας·
16. θεωρεί ότι θα πρέπει να υπάρχει συντονισμένη προβληματική για την εμπορία ανθρώπων σε ευρωπαϊκό επίπεδο· παρατηρεί ότι η κοινοτική αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ επικεντρώνεται στον πρωταρχικό στόχο της μείωσης της φτώχειας, και την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας που πατάσσουν θεμελιώδεις παράγοντες οι οποίοι καθιστούν τα άτομα ευάλωτα στην εμπορία ανθρώπων, δηλαδή τη φτώχεια, την έλλειψη πρόσβασης στη βασική και ανώτερη εκπαίδευση, την ανισότητα των φύλων, την άρνηση στο δικαίωμα της ιθαγένειας, τις διακρίσεις και τη μη πρόσβαση σε υπηρεσίες και ίσες ευκαιρίες·
17. αναγνωρίζει την ανάγκη να δραστηριοποιηθούν και να συντονιστούν οι διεθνείς οργανισμοί που συλλέγουν και αναλύουν τα σχετικά στοιχεία όσον αφορά την εμπορία ανθρώπων, καθώς και την εργασία σε κάθε κράτος μέλος, ούτως ώστε να γίνουν περισσότερο αποτελεσματικές τομεακές παρεμβάσεις· καλεί επίσης την Επιτροπή να συγκεντρώσει αυτά τα στοιχεία και να ενημερώνει το Κοινοβούλιο και την Οικονομική

και Κοινωνική Επιτροπή σε τακτική βάση.

